

72 ปี แห่งการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมสู่ความยั่งยืน



2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 >>

DEPARTMENT OF INDUSTRIAL PROMOTION

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2202 4414 - 18 โทรสาร 0 2354 3299

www.dip.go.th

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม



72 ปี แห่งการพัฒนากอุตสาหกรรมสู่ความยั่งยืน
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม





พระบรมราชาไชยาท

“...เมื่อพูดถึงการสร้างความเร็วก้าวหน้าของบ้านเมือง มักจะคิดถึงงานที่ใหญ่โตมาก ๆ เช่น การสร้างอุตสาหกรรมการขนาดใหญ่ เป็นต้น สำหรับประเทศของเรา ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ชักชวนและการปฏิบัติทางเทคโนโลยีหันมาพิจารณาถึงการสร้างสรรค์ อีกแบบหนึ่งด้วย คือ การใช้หลักวิชาและความริเริ่มสร้างงานที่อาจดูไม่ใหญ่โตนักแต่มีประสิทธิภาพสูง และอำนวยความสะดวกโดยตรงได้มาก โดยนำเอาทรัพยากรธรรมชาติ ความรู้ความสามารถ ตลอดจนแรงงานของคนส่วนใหญ่ให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย และให้เกิดการเสียหาย หรือความสูญเสียเบ็ดเตล็ดน้อยที่สุด การสร้างความเจริญในลักษณะนี้จะช่วยสร้างเสริมความเร็วของกิจการส่วนรวมได้แน่นอน เมื่อเราค่อย ๆ สร้างความเจริญมั่นคงให้เพิ่มขึ้นแก่ทุกคนในชาติได้จริง ๆ แล้ว ความเจริญยิ่งใหญ่ที่ปรารถนาปรารถนา ก็จะเกิดตามมาเองในไม่ช้านัก...”

พระบรมราชาไชยาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

ณ วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง วันอังคารที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๒๐

พระบรมราโชวาท

“...ความเจริญนี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยอาศัยปัจจัยสำคัญประกอบพร้อมกัน ๔ อย่าง. อย่างที่หนึ่ง ต้องมีคนดี มีปัญญา มีความรับผิดชอบ เป็นผู้ประกอบการ อย่างที่สอง ต้องมีวิทยาการที่ดีเป็นเครื่องใช้ประกอบการ อย่างที่สาม ผู้ประกอบการต้องมีความวิริยะอุตสาหะ และความเพ่งพินิจอย่างละเอียดรอบคอบในการทำงาน อย่างที่ ๔ ต้องรู้จักทำงานให้พอเหมาะ พอดี และพอควรแก่งานและแก่ประโยชน์ที่พึงประสงค์ ปัจจัยแห่งความเจริญดังกล่าวนี้ จะประกอบพร้อมกันขึ้นไม่ได้ หากบุคคลไม่พยายามศึกษาอบรมตนเองด้วยตนเองอยู่เป็นนิตย์...”

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๓๕

คำนำ

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมถือกำเนิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2485 ภายใต้สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม โดยมีภารกิจหลักเพื่อมุ่งส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมที่จำเป็นของประเทศ หากแต่เมื่อย้อนกลับไปก่อนหน้านี้ รากฐานของการส่งเสริมอุตสาหกรรมได้เริ่มขึ้น เมื่อราว พ.ศ. 2479 ในห้วงเวลาที่ประเทศไทยกำลังตกอยู่ในภาวะสงครามมหาเอเชียบูรพา รัฐบาลจึงส่งเสริมการผลิตสินค้าภายในประเทศเพื่อลดการพึ่งพิงจากต่างประเทศ และได้จัดตั้งกองอุตสาหกรรม สังกัดกระทรวงเศรษฐกิจ เพื่อมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศ ก่อนจะเปลี่ยนชื่อเป็นกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมใน พ.ศ. 2485 มาจนถึงปัจจุบันทุกวันนี้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมยังคงมุ่งมั่นทำหน้าที่เสมือนเป็นเพื่อนคู่คิดของวิสาหกิจไทย เพื่อขับเคลื่อนภาคอุตสาหกรรมไทยไปข้างหน้า พร้อมรับการแข่งขันทั้งระดับภูมิภาคและระดับโลกที่มีพลวัตอยู่ตลอดเวลา

ในโอกาสการสถาปนาครบรอบ 72 ปี กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้จัดทำหนังสือ **“72 ปี แห่งการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมไทยสู่ความยั่งยืน”** โดยมุ่งหมายที่จะบันทึกประวัติศาสตร์ของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในแต่ละช่วงเวลา ผ่านถ้อยคำสัมภาษณ์ทั้งจากผู้บริหารในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ รวมถึงบทความนำเสนอมุมมองอนาคตที่จะก้าวต่อไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นบันทึกความทรงจำดีๆ ไม่เฉพาะสำหรับชาวกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม หากแต่เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ร่วมรับรู้ถึงคุณค่าทางด้านสาระ ความรู้ และเรื่องราวในอดีต ตลอดจนเป้าหมายในการทำงานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในอนาคต

CONTENTS

สารปลัดกระทรงงอุตสาหกรรม

6

สารอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

8

วิสัยทัศน์ พันธกิจ

11

ยุทธศาสตร์ ค่านิยม

15

วาทะจากใจอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจากอดีตถึงปัจจุบัน

19

บทสัมภาษณ์อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

24

ทำเนียบอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

48

ย้อนรอยอดีตสู่ปัจจุบัน

53

ก้าวใหม่...กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

119

เรียงร้อยความสำเร็จผู้ประกอบการ

137

“

ในอนาคตของ
กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
จะมีประสิทธิภาพและเอื้อประโยชน์
ต่อภาคอุตสาหกรรมได้อย่างเต็มที่
จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ
ความทุ่มเทอย่างเต็มที่กำลัง
ความสามารถในการปฏิบัติงาน
ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกคน

”



>> นายวิฑูรย์ สิมะโชคดี
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

สารปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม นับเป็นหนึ่งในหน่วยงานที่เก่าแก่ที่สุดของกระทรวงอุตสาหกรรม เริ่มก่อกำเนิดจากกองอุตสาหกรรม สังกัดกระทรวงเศรษฐกิจ และได้รับการยกฐานะเป็นกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2485 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ประเทศไทยเริ่มต้นการผลิตแบบอุตสาหกรรม เพื่อให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ

จากจุดเริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน ก้าวย่างสู่ปีที่ 72 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้มุ่งมั่นส่งเสริมพัฒนาผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม ทั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชน (OTOP) ซึ่งถือเป็นกลไกที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งยังเป็นการช่วยสร้างรายได้ และเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญ ที่จะขจัดปัญหาความยากจนของประเทศ โดยที่ผ่านมา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ริเริ่มสิ่งใหม่ๆ และดำเนินงานตามพันธกิจที่สำคัญด้วยการช่วยเหลือผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม

ในการพัฒนาการผลิตอย่างมากมาย เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมเจริญก้าวหน้าและประกอบธุรกิจได้ ภายใต้สถานการณ์ต่างๆ และในอนาคตอันใกล้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมยังมีการกิจที่สำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพด้านต่างๆ ให้กับภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้พร้อมสำหรับการค้าเสรีอาเซียนตามข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ได้อีกทางหนึ่ง

การดำเนินงานในอนาคตของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะมีประสิทธิภาพและเอื้อประโยชน์ ต่อภาคอุตสาหกรรมได้อย่างเต็มที่นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ความทุ่มเทอย่างเต็มที่กำลังความสามารถในการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกคน โดยเฉพาะการเตรียมพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการ อันจะนำไปสู่ความมั่นคง และยั่งยืนทางเศรษฐกิจต่อไป

ในโอกาสนี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้ข้าราชการและพนักงานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมทุกท่าน จงประสบแต่ความสุขความเจริญ มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และขอให้มีความขยันใฝ่เรียนรู้ หมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อปฏิบัติงาน และเป็นกำลังสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนา และเป็นที่พึงของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไทยตลอดไป



(นายวิฑูรย์ สิม-โชคดี)
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม



กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
ได้นำพาผู้ประกอบการ
สู่ความสำเร็จอย่างยิ่ง
ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง
ของสถานการณ์ต่างๆ
ที่มีผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทย
ทั้งในยามเศรษฐกิจรุ่งเรือง
และยามวิกฤต



>> นางอรรชกา สีบุญเรือง
อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม



สารอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ตลอด 72 ปี ที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ดำเนินงานเคียงบ่าเคียงไหล่กับภาคอุตสาหกรรมไทยอย่างมุ่งมั่น จากยุคการผลิตในครัวเรือนด้วยแรงงานคนอันเรียบง่ายเมื่อแรกก่อตั้ง เปลี่ยนผ่านสู่ระบบโรงงานที่ทันสมัย โดยใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ล้ำซับซ้อนในช่วงเวลาต่อมา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้นำพาผู้ประกอบการสู่ความสำเร็จอย่างยิ่ง ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทย ทั้งในยามเศรษฐกิจรุ่งเรืองและยามวิกฤต ทำให้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้สั่งสมองค์ความรู้ ประสบการณ์มากมายพร้อมจะเป็นที่พึ่งในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมทั้งวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

ในอนาคตภาคธุรกิจอุตสาหกรรมของไทยกำลังเข้าสู่ช่วงการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญอีกครั้ง เมื่อประเทศไทยจะเข้าสู่กติกาเศรษฐกิจใหม่ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community:

AEC) ใน พ.ศ. 2558 เมื่อประตูแห่ง AEC เปิดกว้าง การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีทั้งสินค้า บริการ เงินทุน การลงทุน และแรงงานฝีมือในประเทศสมาชิก จะเสมือนอยู่ในประเทศเดียวกัน จึงนับเป็นทั้งโอกาสและความท้าทายของภาคอุตสาหกรรมไทยที่จะต้องดำเนินธุรกิจภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการแข่งขันสูง และในอีกด้านหนึ่งประเทศไทยก็ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งด้านภูมิประชากรศาสตร์ ภูมิรัฐศาสตร์ ภูมิเศรษฐศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกที่จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมในองค์กรวม และการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมรายสาขาที่สำคัญ รวมถึงข้อจำกัดและเงื่อนไขในด้านอื่นๆ ของประเทศ ซึ่งอาจทำให้ภาพของโครงสร้างและการเติบโตของอุตสาหกรรมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไป

การดำเนินงานในการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมในอนาคตของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงนับเป็นภารกิจที่หนักและท้าทายเป็นอย่างยิ่ง จำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะ และสร้างความร่วมมือในการ

ดำเนินงานในทุกด้าน ทั้งด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การจัดการทรัพยากร และการบูรณาการเพื่อประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทุกภาคส่วนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จในการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน

เนื่องในโอกาสกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมสถาปนาครบรอบ 72 ปี ดิฉันขอขอบคุณผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมทุกท่านที่ร่วมปฏิบัติงานอย่างทุ่มเท และขอขอบคุณภาคธุรกิจอุตสาหกรรมที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมอย่างเป็นกัลยาณมิตร จนทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จด้วยดี ดิฉันขออำนวยการให้ทุกท่านประสบแต่ความสุขความเจริญ และสมปรารถนาในสิ่งที่ดีๆ ทุกประการ



(นางอรรษกา สันญะเรือง)

อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

